

Nú vóna vit at sleppa ígongd sum skjótast og at vit fáa arbeiðsfrið:

Koma helst til Føroyar við Frøyanes hetta vikuskiftið

– Nú vilja vit bara hava alt stríðið afturum okkum og sleppa ígongd sum skjótast, sigur reiðarin á West Freezer, sum Frøyanes nú eitur

ÁKI BERTHOLDSEN

Nú er nógv umstríddi Frøyanes á veg til Føroyar. Reiðarin, Tummas Jacob á Løgmannsbø, er farin til Noregs at leggja seinastu hond á yvirtøkuna.

Og nú Frøyanes kemur undir føroyskt flagg, fær hann navn West Freezer.

Hesar seinastu dagarnir hevur Skipasýnið kannað bátin.

Kanningarnar skuldu verð- ið lidnar í gjár og úrslitið av teinum verður so avgerandi fyri, nær báturin stevni- ir vestur um hav.

Men sjálvr roknað reið- arin ikki við, at nakað ser- ligt verður at gera við hann, tí hann sigur, at West Freezer er í sera góðum standi.

– Vit hava miðað ímóti at vera í Føroyum við bátinum

Frøyanes eitur nú West Freezer og hann er nú á veg til Føroyar. 15 mans verða við skipinum, men í fyrstuni verða fyra av teimum norðmenn

hetta vikuskiftið, sigur hann.

West Freezer er bygdur í Ný Fundlandi í 1989 til eitt

útgerðarfelag har.

Men í 1995 varð hann keyptur til Noregs, og síð- ani hava norðmenn longt

hann og umvælt hann allan sum hann er fyri 15 mió.

West Freezer er 42 metrar langur. Frystiorkan er 12 tons um samdøgurið.

Vilja bara sleppa ígongd

Tað skerst ikki burtur, at burtursæð frá Nólsoyar Páll, er hetta mest umstríddi skipskeyp til Føroyar nakr- antið.

Stríð hevur tikið seg upp um ognarviðurskiptini, tí summi hava hildið, at treyt- in er ikki hildin um, at út- lendingar kunnu í mesta lagi eiga 1/3 av føroyskum skipi.

Síðani hevur fiskivinnu- umsitingin staðfest, at ogn- arviðurskiptini eru ilagi.

Men mesta stríðið hevur kortini verið um, at West Freezer er koyrdur í bólk 4 saman við útróðrabátum yvir 40 tons.

Tað kemst av, at fyri at fáa loyvi til bátin, hava eig- ararnir keypt og lagt triggjar bátar, og landsstýrið tulkar lógina soleiðis, at tann nýggi báturin skal í sama bólk sum teir vóru í, sum hann fékk fiskidagarnar frá.

Reiðarin Tummas Jacob á Løgmannsbø hevur ong- ar viðmerkingar til stríðið. Tí hann fólir, hann er ikki part- ur í hesum stríði.

Hann hevur áður sagt fyri

Sosialinum, at tað einasta, teir hava gjørt, er at teir hava søkt landstýrið um inn- flutingsloyvi til ein bát.

– Men tað er landsstýrið sum setir treytirnar.

Tummas Jacob á Løg- mansbø sigur, at tað ein- asta, sum teir nú vilja, er, at alt hetta verður lagt afturum nú.

– Tað einasta, vit vilja, er at sleppa ígongd og vinna pening.

– Og tað einasta, vit nú vilja hava, er frið til at ar- beidda, so at vit kunnu fáa ein møguleika at vinna flog- una inn aftur.

Hann hevur heldur ong- ar viðmerkingar til, at formað- urin í vinnuvendini, Heini O. Heinesen, nú umhugsar møguleikan at leggja upp- skot fyri tingið, sum m.a. ber í sær, at West Freezer verður lóggevinn úr flotanum aftur.

– Tað havi eg onki at siga til tað. Men eg haldi, at tað er orskapur at bliva við.

Nakrir norðmenn við

Tummas Jacob á Løgmannsbø sigur, at væntandi verða 15 mans við West Freezer.

Enn vil hann ikki siga, hvør skal føra hann.

Fýra av manningini vera norðmenn.

Tummas Jacob á Løg- mansbø sigur, at norðmenn-

inir vera bara við í fyrstuni.

Síðani verður øll mann- ingin føroysk.

Hann sigur, at tað er neyðugt at hava nakrar norðmenn við í fyrstuni at leggja føroyingum lag á at arbeiða umborð, t.d. at læra manningina, hvussu fiskur- in skal skiljast í stoddur og at arbeiða við frystingini.

Men tað verður eisini mett sum ein fyrimunur, at hava norðmenn við, tí teir kunnu geva føroyingum nógv vitan um línufiski- skap á djúpum vatni eftir longu og brosmu, tí har eru norðmenn nógv fremri enn vit, samstundis sum hetta er ein møguleiki, sum er at kalla ótroystur í Føroyum.

Fyrsta floks fiskur

Reiðarin sigur, at fiskurin, sum hesir frystilínubátarnir avreiða, er fyrsta floks og tað er gravgongur eftir hon- um.

Og prísurin er hareftir.

Hann nevnið t.d. at fel- agið, sum átti West Freezer, hevur fleiri sama slag bátar og onkur teirra avreiðdi nú um vikuskiftið.

Og teir finga upp í 30 norskar krónur fyri kilo av toskinum. Tað eru einar 25- 26 danskar krónur.

Tummas Jacob á Løg- mansbø sigur teir fara nú at senda føroyskum fiska- keyparamur skriv, har teir spyrja seg fyri um mögu- leikarnar at avreiða hendan dygdarfiskin.

Í brevinum verður eisini greitt frá, hvussu fiskurin verður hageiðdur umborð, hvussu hann verður flokk- aður í stoddur, hvussu hann verður pakkaður og frystur og, hvussu nógv blokkarnir víga. Og hann dylir ikki fyri, at hann er spentur upp- á, hvussu teir føroysku fiskekeyparamur fara at taka ímóti hesum.

Frøyanes kann fiska heilt inn í klettin

– Hóast Frøyanes er ein stórir línubátur, sleppur hann at fiska inn í klettin, eins og útróðrabátarnir

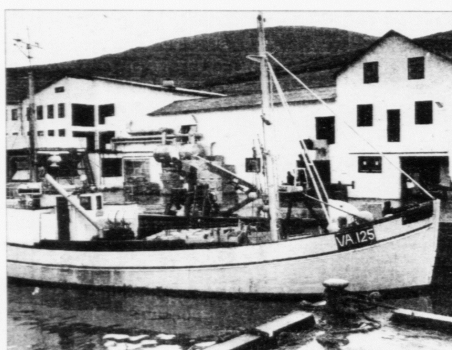
ÁKI BERTHOLDSEN

Frøyanes fær somu rætt- indini at undir Føroyum, sum útróðrabátarnir hava.

Tvs, at tað er onki sum forðar honum í at seta inn í klettin.

Hóast Frøyanes, ella West Freezer, sum hann nú eitur, er línubátur uppá fleiri 100 tons, er hann, sum kunnugt end- aður í bólk fyra B, sum eru útróðrabátar yvir 40 tons.

Orsøkin er, at fyri at

Hóast Frøyanes er fleiri ferðir stórri og fleiri ferðir so effektivir, sum hesir, skulu teir fiska lið um lið

fáa innflutningsloyvi til bát- in, hava eigararnir keypt og lagt triggjar bátar.

Og umsitingin í Tinganesi tulkar lógina um vinnuligan fiskiskap soleiðis, at tann nýggi báturin skal í sama bólk, ið bátarnir, sum fóru úr flotanum fyri hann, vóru í.

Men hetta merkir sostatt eisini, at West Freezer somu rættindi at fiska, sum útróðrabátarnir hava.

Tvs, at hóast hann er ein stórir línubátur, er tað onki sum forðar honum í at seta inn í klettin, har aðrir línubátar ikki sleppa at royna. Á Vaktar og Bjargingar-

tenastuni verður váttat, at West Freezer fiskar undir somu treytin sum útróðrabátarnir yvir 40 tons.

– Sum er, er stóðan tann, at ong- ar serligar reglur eru fyri bátar sum West Freezer.

– Tiskil hevur hann somu rættindi at fiska, sum allir hinir bátarnir í bólknum, sum hann er í. Tað eru ong- ar serligar avmarkingar fyri hann, hóast hann er fleiri ferðir stórri enn aðrir útróðrabátarsigur fiskiveið- eftirlitið.

Eisini í gýtingini

Hetta er eisini galdandi nú í gýtingini.

Tvs, at West Freezer hevur somu rættindi, sum útróðrabátarnir hava at fiska.

Sostatt kemur hann ikki undir allar tær avmarking- arnar, sum aðrir línubátar koma undir.

Heldur ikki nú í sjálvari gýtingartíðini. Í gýtingar- tíðini eru nakrar serligar av- markingar settar í verk. Tær eru í gildi frá 15. februar.

Summar fara úr gildi aftur 31. mars og aðrar fara úr gildi aftur 15. apríl.

Talan er um triggjar leiðir vestanfyri.

Tann eina leiðin er friðað frá 15. februar til 31. mars fyri allan reiðskap.

Men hinar báðar leiðirnar eru friðaðar frá 15. februar til 15. apríl fyri línuskip í bólk 3.

Men av tí at West Freezer í bólk 4, eru avmarking- arnar ikki galdandi fyri hann.

Hetta verður eisini váttat á Fiskiveiðeftirlitinum.

Hoyrt um broytingar

Hinvegin sigur fiskiveið- eftirlitið, at tæy hava frætt, at broytingar eru á veg, so at ymsar avmarkingar verða ásett- ar fyri bátar yvir eitt ávíst tonsfati, heldur enn fyri bólkarnar, sum nú.

Eftirlitið sigur, at West Freezer er ikki einasti bátur, sum er nakað stórur til at hava rættindini hjá útróðrabátum, t.d. Skórin og

Jens Chr. Svabo, sum báðir fiska við línú ímóti útróðrabátarnar.

Tó hevur Jens Chr. Svabo mest roynt við kalvalínu.

Men hvussu langt tað er komið við hesum ar- beidnum er óvíst.

Úr landsstýrinum fing- u vit ong- ar viðmerkingar, tí ong- in var at hitta, sum hevði við hesi málini at gera.

Formaðurin í megin- felag Útróðrarmanna, Chris Jan Michelsen, sigur, at felagið hevur víst umsitingini á hend- an vansen og hann harm- ast um, at onki er gjørt enn. Sjálvr ivast hann í, um nakað verður gjørt.

Hann sigur, at skal ein línubátur sum West Freezer hava nakran mögu- leika at standa seg, er treytin, at avmarking- arnar eru so fáar sum gjø- rligt - helst ong- ar, og at hann fær rættindini hjá útróðrabátunum.